

Wychodzi raz na tydzień w Niedziele

Przedpłata wynosi:

W MIEJSCU	Z POCZTĄ
Rocznie 3. Zł	50 kr.
Półrocznie 1. „ 75. kr.	25 „
Kwartalnie 1. „	15 „
za granicę z przesyłką pocztową 4. Złr	

KRZYŻ

Redakcyja i Expedycyja „KRZYŻA” przy
Ulicy Brackiej pod L. 156 na dole.

Przedpłatę przyjmują:

WW. XX. Proboszczowie z prowincy
oraz właściciele drukarni w Krakowie.

Listy z pieniędzmi przesyłane być
winny franko.

Listy nie frankowane nie przyjmują się.

OD WYDAWCY.

Z końcem tego miesiąca kończy się Pierwszy Rocznik tego Czasopisma, jako i koniec Przedpłaty dla całoro-
cznych Szanownych Przedpłacicieli. Szczérem Życzeniem jest Wydawcy aby to Pismo mogło nadal istnieć
i rozkrzewiać się jak najwięcej. — W tym celu przeto zapraszam o rychłe ponowienie przedpłaty na rok dru-
żący oznajmiając przytém że **DODATEK** (zawierający książkę do nabożeństwa) tak jak teraz do końca roku bież-
ącego będzie wychodził, aby uformować dogodną książkę nabożną.

*Półrocznych Szanownych Przedpłacicieli którzy zaległości za drugie półrocze jeszcze nie zapłacili proszę o rychłe
nadesłanie zaległości: tych zaś którzy tylko za Pierwszy Kwartał zapłacili przedpłatę, proszę o bezzwłoczne nadesłanie
należytości. — Uwiadomiam przytém że jeszcze są do nabycia egzemplarze całkowite od początku wydawania czasopisma.*

OGŁOSZENIE PRZEDPŁATY

w Krakowie

półrocznie . . . . . 1 złr. 75 cen.
rocznie . . . . . 3 złr.

w Galloyi i w kraj. Austr. z przesyłką pocztową

półrocznie . . . . . 2 złr. 10 cen.
rocznie . . . . . 3 złr. 60 cen.

za granicami Państwa Austryjackiego drożej od ceny miejscowej o wartość marki przesyłkowej według kraju.

Na Niedziele Wielkanocną.

W UROCZYSTOŚĆ ZMARTWYCHWSTANIA PAŃSKIEGO.

Ewangelia u Marka S. 18. 1, 7.

Treść. Trzy Marye wzięwszy z sobą wonne olejki wy-
brały się wczas rano nazajutrz po Sabacie, aby namaścić
ciało Jezusa. Idąc frasowały się kto im odwali kamień cięż-
ki grobowy. A przyszedłszy do grobu ujrzały kamień od-
walony, grób próżny i anioła, który im powiedział, iż Je-
zus Nazareński, Ukrzyżowany, *Zmartwychwstał!*

Już to dzień trzeci zaczynał się, odkąd Zbawie-
ciel skonał na krzyżu. Straż przez nieprzyjaciół Jego
wybrana, czuwała około Jego grobu, zamkniętego
ciężkim kamieniem, i opatrzonemu pieczęciami. Fary-
zeusze, doktorzy pisma, kapłani i wszyscy zabójcy
Jezusa, tryumfując z tak pomysłnego skutku swéj
złości, cieszyli się, że przecież pozbyli się Tego, któ-
ry poniżał ich dumę, odślaniał ich obłudę, zawsty-
dzał ich próżną uczoność. Pospólstwo długo niepe-
wne i podzielone w swém zdaniu, wyzionęło z sie-
bie nareszcie całą nienawiść, jaką w niego natchnę-
ła starszyna. Wszyscy pewni byli, że wraz z Jezu-
sem zabili i pogrzebali stronnictwo zaczynające two-
rzyć się na korzyść Jego. A znowu apostołowie za-
plakani, smutni, drżący o życie swoje, i co chwila
spodziewający się że zjadłość która pozbawiła życia
Mistrza, ich także dosięgnie, schronili się do Wie-
czornika, gdzie odebrali najwyższy dowód Jezusowéj
ku nim miłości. Ich wiara osłabła, a nadzieja zgasła
zupełnie. Gdy zaś to wszystko działo się w Jerozo-
łimie, i takie różne myśli zajmowały ludzkie umysły,
w niebie natenczas gotował się wypadek niesłycha-
ny, najznakomitszy, jaki ziemia widziała od czasu

swego istnienia. Postać rzeczy i wszystkie wyobra-
żenia ludzkie dotychczasowe miały się zupełnie od-
mienić. Zbawiciel chociaż umarły, zstępuje do otchła-
ni, i pocieszywszy bliską nadzieją nieba dusze spra-
wiedliwych tam zatrzymane, sobie samemu przywraca ży-
cie cudem wszechmocności swojej. W tym więc dniu
tak wielkim i świętym, w dniu który Pan dla siebie
uczynił, podzielajmy wesele i radość całego kościoła.
Łączmy się w jego duchu, aby cud najdziwniejszy z
którego Bóg uczynił podstawę wiary, i dla nas tak-
że był jéj utwierdzeniem i podporą. Pierwszymi świad-
kami tego pamiętnego wypadku były święte niewia-
sty, które w całym przebiegu posłannictwa Zbawicie-
la, służyły Mu stale, wspierały swoim mieniem, opie-
kowały się Nim; które w czasie męki nie opuściły
Go, i towarzyszyły Mu aż do samego krzyża. Jego
śmierć nawet w niczém nie osłabiła ich niezmiennego
przywiązania. Kiedy apostołowie przerażeni nie
śmieli objawić żadnym znakiem swych uczuć dla
Zbawcy, wtedy te święte niewiasty chociaż słabe i
bojaźliwe, stały się wyższe nad wszelkie postrachy: za
nie ważąc nienawiść szaleńców co zabili ich Nau-
czyciela, przybyły oddać ostatnią usługę pobożną te-
mu Ciału, któremu za życia tyle starań czułych o-
kazywały. Zbawiciel też nagroził tę ich ku sobie
miłość niezmienną, przypuszczając je najpierwsze do
wiadomości o wielkiem dobrodziejstwie, jakie uczynił
dla całego rodu ludzkiego. One pierwsze skosztowały
tego szczęścia, którego narody wszystkie miały uży-
wać nieustannie: apostołowie zaś głoszący później tę
wiadomość po całej ziemi, powzięli ją najpierwej od
owych świętych niewiast. One téż dla nas są przy-
kładem *10d pobożności*, która ich skłoniła do wy-

pełnienia wszystkiego, co prawo Boskie nakazywało. Nie pierwój poszły namaścić Ciało Zbawiciela, aż kiedy dzień Sabbatu przeminął, który święcić należało według rozkazu prawa Bożego. Tak i my, jeżeli chcemy aby nasza pobożność była według Ducha Bożego, powinniśmy zachować Boskie przykazania, a najszczególniej prawo święcenia Niedzieli, będącej dla nas tém czém był Sabat dla Żydów, a nadto dniem pamiątki Zmartwychwstania Pańskiego. Bez zachowania przykazań Bożych, wszystkie inne dobre uczynki byłyby dla nas niepożyteczne, okazywałyby tylko fałszywą pobożność. *2re*: święte niewiasty dają nam przykład *odwagi*, i jak wielkiej jeszcze! Od udania się do grobu Zbawiciela nie odstraszyły ich ani złość żydowska, ani widok straży zbrojnej. Pomimo szczupłego swego majątku, kupują drogie balsamy, na namaszczenie Ciała Zbawcy, sądząc, że pieniądze swych lepiej użyć nie potrafią. I my też odwagę mieć powinniśmy, zwłaszcza że na mniejsze niebezpieczeństwo wystawieni jesteśmy. Nie idzie bowiem o utratę życia lub majątku, aby śmiało wyznać Jezusa, lecz idzie o narażenie się na przymówki, i szydersstwa, które nie wiele nam zaszkodzić mogą: a przecież i na większe daleko szkody należy się narażać, gdy tego potrzeba, aby się okazać światu prawdziwym uczniem i miłośnikiem Jezusa. Też samą także hojność jaką okazały święte niewiasty dla Zbawiciela w grobie spoczywającego, my dla ubogich okazać powinniśmy: gdyż ubodzy są Jego członkami: i On sam oświadcza, że co ubogim czynimy, to tak jakbyśmy Jemu samemu uczynili. *3cie*. Niewiasty święte dają nam przykład *wytrwałości*. Wiedząc że *kamień ciężki* broni przystępu do grobu, nie odstręczają się przecież tą ważną przeszkodą od raz powziętego świętego zamiaru, lecz pełne ufności w dobroć i potęgę Bożą przybywają do grobu, i znajdują: *kamień odwalony, grób próżny*, i słyszą z ust anielskich wiadomość, że *Jezus zmartwychwstał!* I my także idąc do Boga po drodze pokuty i cnoty na dużo przeszkód napotykamy, a więcej sobie jeszcze wyobrażamy. Lecz nie trwożmy się tém: kamień ciężki inne ręce odwala: nie ludzkie, ale niebieskie. Bóg zesła pomoc swęj łaski, jakoby Anioła, i z podziwieniem i z weselem przekonamy się, o naszym własnem zmartwychwstaniu, z grzechu do łaski, a z śmierci do żywota. Wszak po trudach i nudach puszczy arabskiej, dopiéro ujrzeli Izraelici ziemię obiecaną. Lecz, jako według słów Pawła Ś. *Chrystus raz zmartwychwstawszy już więcej nie umiera*, tak i my, raz zmartwychwstawszy duchownie, więcej w śmierć grzechu wpadać nie powinniśmy. Z odwagą i wytrwałością złemu opierać się mamy, a sumienie w czystości starannie utrzymywać, aby łaska nawrócenia i przebaczenia którą tak cudownie pozyskaliśmy, była dla nas zadatkiem dostąpienia chwały wiekuistej.

Dnia 5. Kwietnia.

Żywot Ś. Wicentego Ferreryusza r. 1418.

S. Wincenty Ferreryusz, zakonnik Dominikan, urodzony r. 1357 w Walencji mieście Hiszpańskiem, pochodził z rodziców znakomitych, Wilhelma Ferreri, i Konstancyi, od których z wszelką pilnością wychowany, nabrał także od nich ducha pobożności, zwłaszcza do Męki Pańskiej i do N. P. Maryi. Obdarzony od Boga wielką pamięcią i rzadkim talentem wymowy, skłonny do cnoty i pobożności, przebył pierwsze lata swej młodości na przykładaniu się do nauk, i na ćwiczeniu się w modlitwie. Poznając zaś niebezpieczeństwa służby światowej, poświęcił się zupełnie na służbę Boga, wstąpiwszy do zakonu Dominikańskiego, w roku życia 17. Zostawszy zakonnikiem, zaraz gorąco jął się umartwienia, pokuty, i zachowania ścisłego przepisów zakonnych: szczególnież zaś przykładał się do nauki Pisma św. i Ojców ŚŚ, dla nabrania owego światła, które później udzielać miał z takim pożytkiem, przez opowiadanie Słowa Bożego. Nauki zaś swoje zawsze łączył z modlitwą, bo jak sam mówił: przechodząc z nauki do modlitwy a z modlitwy do nauki, znajdzie człowiek więcej nabożeństwa w modlitwie, a więcej objaśnienia i pożytków w nauce. Pościł zawsze oprócz niedzieli: znaczną część nocy trawił na modlitwie, spoczynku używając na słomie, lub gołej ziemi. Strzegł wielce zmysłów, osobiwie oczu, chroniąc się i wejrzeć na osoby płci innej: i nie mówił z nimi, tylko w duchownej potrzebie, lub gdy był wyznaczony do słuchania spowiedzi. Był zawsze pokorny, łagodny, i ze wszystkich spraw jego taka przebijała czystość obyczajów, iż niewinnością swą i skromnością serca wszystkich ku sobie pociągał. W owym to czasie kościół trapiiony był Schizmą bolesną, która zaczęła się r. 1378 po obraniu papieża Urbana VI, a nie skończyła się aż r. 1417, kiedy na zborze Konstancyjskim obrany był jednomyślnie papieżem Marcin V. W tém rozdwojeniu trudno było poznać który był prawy papież: czy Urban VI i następca jego mieszkający w Rzymie, czy Klemens VII i następca jego Benedykt XIII mieszkający w Awenionie. Każdy z nich miał swoich stronników, i królestwa chrześcijańskie były w niepewności. Francya i Hiszpania za prawych papieżów uznawały tych, co w Awenionie mieszkali. I Wincenty Ś. tak jak inni Święci w owym czasie żyjący trzymał się strony Benedykta XIII, który dowiedziawszy się o jego przymiotach osobliwszych i wielkiej świętobliwości wezwał go do siebie z Walencji, mianował swoim spowiednikiem i magistrem pałacowym spodziewając się że przez urok tak wielkiego człowieka prędeż utrzyma się na stolicy papieżkiej. Lecz Wincenty Ś. miłujący pokój kościoła i gorąco pragnący ukończenia Schizmy, zachęcał swą radą Benedykta aby zrzekł się praw swoich do papieżstwa, i aby dobro kościoła nad osobiste przekładał. W tym celu także odprawił kilka podróży do cesarza Zygmunta i do innych książąt, i wszystkich sił użył, aby zwołano zbor powszechny Konstancyjski, na którym gdy obrano papieżem Marcina V jemu złożył posłuszeństwo, jako prawemu papieżowi. Pierwej jeszcze, bo r. 1389 oddał się od dworu Benedykta, jedynie dla opowiadania ewangelii, do którego powołany był od Boga przez szczególniejsze objawienie. Papież chciał go usilnie przy sobie zatrzymać, ofiarował mu godność biskupią i kardynałską, ale Święty szukając tylko Chwały Bożej i

zbawienia dusz, za wszystkie łaski podziękował. Zaczął też odtąd, jakoby drugi apostoł od Boga wybrany obnosić Słowo Boże królom i narodom, i opowiadać pokutę po wszystkich krajach. Przez lat 20 aż do końca życia obiegł prawie całą Europę, przechodząc z królestwa jednego do drugiego, z miasta do miasta, i zbiegając wszędzie obfite owoce nawrócenia osób wszelkiego stanu, i grzeszników zakamieniających i w złości zastarzających. Zwykłym przedmiotem kazań jego był Sąd Ostateczny, i wymiar według zasług każdego człowieka, lub kary wiecznej w piekle, lub wiecznej zapłaty w niebie. Takie też mnóstwo ludu schodziło się na jego kazania, iż gdy ludzi nie mogły pomieścić najobszerniejsze świątynie, musiał często kazywać na placach i polach: z taką zaś mocą i przekonaniem mówił, iż zazwyczaj wszystkim rzesiste łzy wyciskał: taką oraz skrucą i bojaźnią przerażał grzeszników, iż za łaską Boską rzucali się po kazaniu do nóg jego, i łzami zalani okazywali do pokuty wszelką gotowość. Bóg nadto zaszczycił Wincentego S. wielu darami prorocstwa i cudów, których wiele czynił i prawie wszędzie gdzie opowiadał; a te cuda czyniły ważniejszym jego kazania, i dla dusz pożyteczniejszymi. W processie jego kanonizacyi znalazło się cudów dowiedzionych 800, które za życia jego i po śmierci Bóg przez niego wyświadczył. Wiele czartów wygnał z ciał ludzkich, wielu głuchym słuch przywrócił, wielu niemym mowę, wzrok ślepym, oczyścił trędowatych, wskrzesił umarłych, i wielu różnemi chorobami uciśnionych uzdrowił. Narodziny w r. 1417 książę Bretanii francuzkiej prosił listownie Wincentego S. aby przybył do jego krajów dla opowiadania Słowa Bożego. Zadosyć uczynił Wincenty tej proźbie, i tak od książęcia jak i od biskupów i od ludu z wielką był przyjęty radością. Dwa lata spędziwszy na opowiadaniu ewangelii i innych apostoelskich pracach, zwątlony trudami i ostrością nieustanną życia pokutnego, dokonał kresu dni swoich śmiercią świętą w mieście Wannes r. 1419.

Pamięć Wincentego S. sławną jest w kościele, dla wielkiej jego świątobliwości, i dla mnóstwa cudów które Bóg czynił przez niego, za jego życia i po śmierci. Słusznie przeto wierni udają się do niego o przyczynę w swych potrzebach. Lecz pamiętać należy, że łaski doczesne za przyczyną Świętych uzyskane, nie są celem, lecz tylko środkiem pobudzającym nas do wypraszania sobie łask daleko ważniejszych, to jest zbawienia duszy dotyczących.

Zgromadzenia Zakonne i Święci ich Założyciele.

(Ciąg dalszy).

Za przykładem Węgier, powstały także dwa zgromadzenia S. Pawła, w Portugalii, we dwóch puszczech: około Koimbrzy i Setuwalu. Założyciel pierwszego nieznanym, drugiego zaś fundatorem był stary szlachcic Mendon Gomez ze Symbry. Gdy sława cnót jego rozeszła się po kraju, zakonnicy z okolic Koimbrzy nazwani pustelnikami z *Serra de Ossa*, prosili go aby objął zarząd nad nimi: on też połączywszy te dwa zgromadzenia, utworzył z nich jeden zakon. Umarł przełożonym tych dwóch klasztorów r. 1481. Jego następca przepisał ustawy dla tego nowego zakonu, który był zatwierdzony przez Grzegorza XIII r. 1578, i przyjął tak jak Paulini węgierscy i polscy regułę s. Augu-

styna. Ubiór Paulinów portugalskich był tegoż kształtu co i w Polsce, lecz suknia była koloru brunatnego, a szkaplerz i płaszcz koloru czarnego.

Byli nawet we Francyi pustelnicy pod imieniem S. Pawła: lecz zwykle nazywali się *Bracia śmierci*, ponieważ na szkaplerzu nosili wyszytą trupią głowę. Zda się że około r. 1620 ustanowicielem ich był O. Wilhelm Callier, który też był pierwszym jenerałem owego zgromadzenia. W owym także czasie uzyskali potwierdzenie swęj reguły przez papieża Pawła V, i pozwolenie od króla Ludwika XIII. Główny klasztor mieli w mieście Rouen, dany później Augustyanom Bosym. Owi pustelnicy francuzcy Pawła s. (bracia śmierci) mieli swe klasztory nie tylko po miastach, ale i po lasach, gdzie mogli żyć w osobnych pustelniach, za dozwoleńm przełożonych. Tacy samotnicy powinni byli tylko zgromadzać się wraz z innymi swymi zakonnikami w kościele klasztornym, w niedzielę i święta uroczyste. Jeżeli byli kapłanami, posyłano im w dzień powszednie braciszka do służenia do mszy w ich pustelni. Jeżeli zaś nie byli kapłanami, posyłano im kapłana aby im mszą odprawił, i przynoszono im pożywienie. Zakonnicy mieszkający po miastach powinni byli nawiedzać chorych, jako też udzielać im ostatnie Sakramenta, w razie grożącego niebezpieczeństwa śmierci. Nadto grzebali umarłych, nawiedzali więźniów, zanosili im jałmużny, i mięwali do nich nauki: towarzyszyli złoczyńcom na plac śmierci, i udzielali im pociech religijnych. W szpitalach zawsze było po dwóch zakonników tęj reguły, dla opiekowania się chorymi, i udzielenia im wszelkiej potrzebnej pomocy. Pamięć na śmierć zawsze była obecną w myśli tych pustelników: dla tego też wyobrażenie śmierci mieli na swoich sukniach. W ten czas kiedy czynili śluby zakonne, kładziono ich w trumnę pokrytą kirem, śpiewano nad nimi psalm pogrzebny: *De profundis*, a każdy z obecnych zakonników skrapiał młodego professa wodą święconą, mówiąc mu: *mój bracie! umarłeś dla świata, żyj dla Boga*. Na pieczęci jenerała zakonu była wyrażona trupia głowa, z napisem w okolo: *Memento mori* (Pamiętaj na śmierć) W księdze ich ustaw na każdej karcie u dołu znajdowały się te słowa: *Trzeba umrzeć*. Ich ubiór składał się z habitu szarego, płaszcza takież barwy, z kapturą śpiczastego czarnego, spadającego na plecy, i szkaplerza na którym wyszyta była trupia głowa z dwoma kośćmi na krzyż. Chodzili boso, w sandałach skórzanych.

— Dalszy ciąg nastąpi.

Opisy miejsc świętych krajowych.

(Ciąg dalszy)

26. JAN GROT ze Słupca, herbu Rawicz, z rodu zanego, został biskupem r. 1327, po wstąpieniu Nankiera na biskupstwo wrocławskie, wybrany na tę godność przez Jana XXII papieża, niegdyś swego współuczni. Był pastérzem gorliwym, mężem uczonym i wielce świątobliwym. W sprawie przeciw krzyżakom nieprzyjaciółom Polski jeździł do Rzymu, z korzyścią dla kraju i kościoła. Od papieża wyjednał palliusz arcybiskupi dla kościoła krakowskiego, na pamiątkę dawniejszego arcybiskupstwa: także otrzymał wtedy od niego kapę bogatą, której długo biskupi krakowscy używali. Za niego zbudowany był przez króla Kazimirza W. kościół Bożego Ciała na przedmieściu krak. Kazimirza, z okazji skradzenia N. Hostyi przez Żydów. Zbudował kościoły w Dobrowodzie i Radłowiu i funduszami opatrzył.

Ołtarze ŚŚ. Kosmy i Damiana i Ś. Wincentego w katedrze wystawił i uposażył. Kościół Ś. Jerzego na zamku krakowskim poświęcił, i prebendę przy nim fundował. Wsi kościelnej Biskupice nadał imie swoje Jan-grot: zamek w Ilży zbudował: wiele urzędów mądrych i zbawiennych poczynił. A pełen cnót i zasług, przez lat 19 rządząc biskupstwem umarł w Wawrzeńcycach r. 1317 i pochowany w katedrze, w kaplicy zwanej ś. Jana Ewangelisty dziś Młodzianków. W lat 175 ciało jego z grobu wydobyte znaleziono nieskażone, i wydające zapach fijałkowy, dający się czuć blisko przez dwa tygodnie, aż do pochowania ciała w nowym grobie, przy którym też ludzie pobożni cudowne uzdrowienia od Boga otrzymywali. Pisarze polscy dla jego świątobliwego życia i cudów dziejących się przy grobie jego, dają mu tytuł błogosławionego.

27. PIOTR FALKOWSKI, herbu Doliwa, z kanonika obrany biskupem przez kapitułę r. 1347. Mąż uczony, rozumny, pobożny i miłosierny na ubogie. Za niego r. 1348 straszne morowe powietrze nawiedziło Polskę, i całą prawie Europę. Czwarta część ludzi miała wtedy wymrzeć po świecie. Przypisując ciemne pospółstwo Żydom sprawienie zarazy, gubiło ich okrutnie wszelkimi sposobami. Biskup przyjechałszy do Awenionu do papieża w sprawach krajowych ważnych, i bawiąc tam rok cały, umarł w Awenionie r. 1348 i tamże pochowany.

28. BODZANTA JANKOWSKI, herbu Poraj, towarzysz Falkowskiego, zaraz po jego śmierci obrany w Awenionie przez papieża Klemensa VI. Wystawił miasto od swego imienia nazwane Bodzencin, i kościół tam parafialny zbudował i funduszem opatrzył. Wiele altaryi jako to: Niepokalanego Poczęcia N. P.; Ś. Doroty; śś. Piotra i Pawła; Ś. Leonarda, i innych w kościele katedralnym fundował i uposażył. Był to mąż uczony, czynny, pobożny i gorliwy o prawa i dobro kościoła. Odważnie stawiał czoło królowi Kazimirzowi W. rzucając nań klątwę za rozwiązłość i zabicie ks. Baryczki wikaryusza katedralnego. Na starość ociemniał: a rządząc biskupstwem lat 18, umarł w Kielcach r. 1366 i pochowany w katedrze krakowskiej w kaplicy Bożego Ciała.

29. FLORYAN MOKRSKI herbu Jelita, z rodu znakomitego, obrany biskupem przez kapitułę r. 1367. Mąż czynny, mądry i gorliwy o chwałę Bożą: stawiał kościoły w Dobrowodzie i Mokrsku, zakładał i uposażał altarye w katedrze. Posłował do królów i papieża w sprawach krajowych, a Ludwika króla koronował w Krakowie. W Bodzencinie zamek warowny zbudował. Do katedry dał kielich szczerzłoty sadzony kamieniami drogimi. Umarł r. 1380, i pochowany w katedrze, w kaplicy Ś. Tomasza, którą funduszem uposażył. *D.c.n.*

Rozmaitości.

— W zimie r. 1864, emissaryusze rewolucyjni włoscy roznosili po Rzymie piękne łańcuszki stalowe do zegarków, zakończone gałką małą z takiegoż kruszcu. Sprzedawali je bardzo tanio, a wiele osób nabywało je nie w tém złego nie podejrzewając. Kiedy już emissaryusze wiele takich łańcuszków pozbyli, i do kupowania ich ludność przyzwyczaili, wtedy rozgłosili że owe łańcuszki były symbolem (znakiem) niewoli Rzymu i Wenecyi, a gałka tajemnicza przedstawiała bombę Orsyniego mordercy rewolucyjnego. Wielu młodych Rzymian rozniewianych takim oszustwem, postanowili zniweczyć ich skutek zgubny, każąc robić ze swojej strony łańcuszki zegarkowe, które byłyby podobizną

szacownych kajdan Ś. Piotra, przechowywanych w Rzymie, w kaplicy Eudoksyjańskiej Ś. Piotra w okowach. Ojciec św: pochwalił tę myśl, i według tego wzoru świętego zrobiono łańcuszki zegarkowe, których spinaka wyobrażała krzyż przewrócony Ś. Piotra. Łańcuszki te uzyskiwały w Rzymie wielkie powodzenie, a osoby najznakomitsze nie wachały się okazać swojego poświęcenia dla Ś. Piotra i dla Stolicy św: nosząc na swych bogatych sukniach kajdan żelazny pierwszego zastępcy Jezusa Chrystusa. Każdy z tych łańcuszków był pociérany w Rzymie o prawdziwe kajdany Apostolskie, i o wielu już donoszą uzdrowieniach cudownych pozyskanych przez nie dzięki owej styczności z swym świętym wzorem. Te łańcuszki zegarkowe są już bardzo rozpowszechnione we Włoszech, w Belgii i w Niemczech. Cena ich jest bardzo umiarkowaną, a przeznaczoną na pokrycie kosztów pomnika, który Rzymianie chcą wystawić na cześć kajdan Apostolskich, w kaplicy Eudoksyjańskiej. Jest zamiarem aby pomnik takowy mógł stanąć na dzień 29 Stycznia, ośmnastoletniego stolecia od czasu męczeństwa Ś. Piotra. Jak zaś są skuteczne owe łańcuszki tak poświęcone, przekonywa dziennik religijny *Eco del Divino Salvatore*: „Kommissya kajdan ś. Piotra, donosi nam o dwóch następujących zdarzeniach: Ubogi wyrobnik neapolitański Angelo de Riso, od roku już cierpiał na ranę bardzo niebezpieczną w ręce prawej, i nie mógł wcale pracować. Panna Amelia Afan de Rivera, zajmująca się łaskawie rozpowszechnieniem naszych łańcuszków, radziła wyrobnikowi, aby się oddał w opiekę Ś. Piotra: i ów biedak raz wieczorem, pomodliwszy się, położył się spać, mając rękę obwiązaną jednym z takowych łańcuszków. Nazajutrz, z wielkiem swoim podziwieniem, a jeszcze większem lekarza, ujrzał się zupełnie uzdrowionym, i poszedł złożyć modły dziękczynne, księciu Apostołów, w jego kościele *San Pietro ad Aram*. — Pewna młoda Rzymianka bardzo pobożna, od jakiegoś już czasu często miała napady wielkiej choroby, ale tak gwałtowne, że nawet kilku silnych ludzi nie mogło ją utrzymać. Ktoś podał jej myśl, aby podczas nowenny przed uroczystością Ś. Piotra w okowach, pomodliła się klęcząc przed kajdanami Świętego, wystawionymi w zakrystyi kaplicy Eudoksyjańskiej. Ona przeto się tam udała, idąc z wielką trudnością: i zaledwie ucałowała relikwije, zaraz zemdląła. Przeniesiono ją do kruchty kościelnej gdzie w krótko przyszedłszy do przytomności, uczuła się uzdrowioną, i żwawo poszła do domu, dziękując Ś. Piotrowi za jego skuteczną u Boga przyczynę.” Skład główny tych łańcuszków jest w Paryżu u Wiktora Palmé Nro 25 na ulicy de Grenelle— Saint-Germain i w księgarni, ś. Sulpicyusza, Nro 22, na ulicy Saint Sulpice. Przy każdym z łańcuszków jest autentyk podpisany przez kapłana kaplicy Eudoksyjańskiej, zaświadcający, jako każdy, z tych łańcuszków dotykał się prawdziwych kajdan Ś. Piotra, przechowanych w skarbcu owego kościoła.

WYDAWCA „KRZYŻA” FR. KSAWERY POBUDKIEWICZ.

Dołącza do dzisiejszego Numeru (książkę) pod tytułem „Zyciorys Ojca Świętego” po cenie, według woli życzliwego czytelnika. Połowa dochodu ze sprzedaży tego dziełka przeznaczoną jest na „Świętopietrze”

Przy nadesłaniu przedpłaty na rok następny, uprasza się o załączenie należytości za powyższe dziełko.

Dołącza się do każdego Nru Dodatek książki nabożnej.